

Zpracovali: Marek Pakeš, Ondřej Holý, Martin Branda, Matěj Valenta, Matěj Houška, Vláďa Houška

Vyučující: Mgr. Petr Procházka

Škola: ZŠ Eden

Životní příběh jednoho ze signatářů a mluvních Charty 77, pana Ing. Miroslava Tyla

Šestého května 2014 nás ve škole navštívil jeden z mluvčích Charty 77 pan inženýr Miroslav Tyl. Jeho příběh z období komunismu vám teď chceme vyprávět.

„Já se jmenuji Miroslav Tyl, narodil jsem se ve 2. Světové válce v roce 43.“

Pan inženýr se narodil do bohaté rodiny. Jeho otec byl známý právník a ekonom, který se po válce stal tajemníkem ve světové radě obchodu v Paříži. Maminka studovala ve Francii a Itálii. Oba rodiče uměli několik jazyků a své děti neustále vedli ke vzdělání.

„Vždycky nás povzbuzovala k tomu, abychom se v tom vzdělání jaksi plně tomu věnovali.“

Po ukončení základní školy šel pan inženýr na střední školu zemědělskou v Liblici u Českého Brodu. Rodiče přemýšleli o emigraci, ale nakonec z rodinných důvodů zůstali v republice.

„Tak se otvírala zemědělská škola, byla to škola nově otevřená, ještě v ní nikdo nebyl do té doby a byla taková experimentální...“

Protože mu studium na střední škole šlo, rozhodl se vyzkoušet štěstí na vysoké škole. V tu chvíli mu poprvé do života negativně vstoupil komunistický režim. Kvůli tatínkovi, který s komunismem u nás nesouhlasil, nemohl podat přihlášku na vysokou školu.

„Po té maturitě jsem vyplňovali takové dotazníky, byl to osmi stránkový dotazník a na druhé stránce bylo „Vaši rodiče“ a první věta byla: „Bylo proti někomu z vaší rodiny vedeno opatření podle zákona 48 a to byl vyakčňovací zákon, který platil pro ty, kteří odmítli z té státní služby, vysocí úředníci, kteří odmítli podepsat text loajality vládě po osmačtyřicátém, po puči z osmačtyřicátého, tak byli okamžitě vyhozeni. Můj otec k nim samozřejmě patřil.“

Po vojně se s dotazníkem znovu setkal, tentokrát byl dotazník o polovinu kratší a postavení rodičů již nestálo v cestě k přijetí na vysokou školu. Zde se také poprvé aktivně zapojuje do politického života.

„A sám jsem do té opravdu aktivní politiky vstoupil v roce 65 na vysoké škole, moje politická dráha představuje 3 vrcholy. Jeden je studentské hnutí šedesátých let, ve kterém jsem byl jedním z klíčových lidí československého studentského hnutí, druhý vrchol byl bezesporu Charta, byl jsem jedním z prvních signatářů Charty mezi těmi 243, kteří ji podepsali a třetí vrchol, který se od těchto protestních vrcholů lišil, protože se musel úplně obrátit na něco pozitivního na něco, co mělo zemi pomoci a něco co mělo být součástí rekonstrukce a demokratizace země. Byl jsem dvakrát zvolen do zákonodárných sborů. Byl jsem člen Federálního shromáždění a byl jsem poslancem Poslanecké sněmovny parlamentu České republiky.“

Pan Tyl se začal angažovat ve svazu mládeže, kde zaujímal významná postavení. Tato organizace například vytvářela časopisy, které kolovaly po všech fakultách vysokých škol.

„Tak co kdyby si šel do toho celoškolského výboru Svazu mládeže. Jo, já jsem v té mládeži už asi 9 let, formálně již od střední školy, tak jo...“

V této době se pan inženýr začíná aktivně zapojovat do kritiky komunistického režimu a je mu nabídnuta funkce prezidenta svazu studentstva. Protože ale vysokou školu dokončoval, na tento post doporučil Karla Kovandu. I po studiu pan inženýr zůstává v politice aktivní a to do srpna 1968, kdy nás obsadí vojska varšavské smlouvy a začíná období normalizace.

„Po invazi ruských vojsk a po šoku jsme, nebo já jsem nevěděl, co bych měl dělat. Vyhodili mě z aspirantury, takže jsem těžko hledal místo, na jedenáctý pokus mě příbuzný vzal do nějakého podniku, nakonec se ukázalo velmi šťastné, byl to výzkum.“

V této těžké době začíná komunistický režim všem svým protivníkům ztrpčovat život. Někteří kritici režimu končí ve vězení, jiní musí opustit práci a školu. Podobný osud čeká i na pana Tyla, který musel práci opustit kvůli nové kádrovačce, která napsala toto politické hodnocení:

„No, že jsem zločinec, že jsem se v šedesátých letech zúčastnil studentského hnutí a jak takový člověk tam může pracovat.“

Poté začal spolupracovat s dalšími disidenty na pašování knih a korespondence ze západní Evropy a vše pomalu směřovalo k podepsání Charty 77, což byla občanská iniciativa, která kritizovala komunistický režim a státní moc.

„Na tohle byla od čtyřiasedmdesátého taková příprava na to něco dělat. V šestasedmdesátém se zdálo, že ten režim trošku povolil, ale jen nepatrně. Jinak to bylo hrozné, vyhodili desítky tisíc lidí z míst, šli do kotelny topit, docenti, profesori. Nesměli nikam a nic.“

Text Charty 77 vznikl na konci roku 1976 a pan Tyl byl jedním z prvních signatářů a mluvčích. Na počátku roku 1977 začíná velká kampaň státní moci proti Chartě a lidé v Československu byli nuceni podepsat dokument, ve kterém Chartu odmítali.

„V lednu začala protichartistická kampaň v Rudém právu“ Ztroskotanci a samozvanci“. Lidi si ji nesměli přečíst. Museli proti ní protestovat, museli podepisovat, že s ní nesouhlasí, ale nesměli si ji přečíst.“

Pan Tyl byl jako signatář Charty i nadále režimem stíhán. Měl práci neodpovídající jeho vzdělání, probíhaly u něj domovní prohlídky a dokonce ani nesměl vycestovat do zahraničí.

„Když jsem třeba žádal o pak a podnik mi to musel potvrdit. To já vám nemůžu potvrdit. A já vás jednou budu žalovat pro omezování osobní svobody.“

Po pádu komunismu v naší vlasti panu Tylovi naopak podpis Charty a jeho iniciativa v ní pomohly. Stal se například poslancem Poslanecké sněmovny nebo poradcem premiéra. Díky Chartě také poznal mnoho známých osobností v čele s Václavem Havlem a Václavem Klausem.

Díky příběhu pana inženýra jsme měli možnost blíže se seznámit s atmosférou v období komunistické vlády u nás, za což mu chceme velice poděkovat. Dále chceme panu Tylovi

popřát hodně dalších životních úspěchů a životního štěstí, kterého si v minulosti mnoho neužil.

A co říci o komunistické éře a naší reportáži na závěr? Nechme ještě jednou promluvit pana inženýra.

„Nikdo netušil, že to bude dvakrát dvacet let. Nikdo. Bude to brzo, to se zhroutí, je to na hliněných nohou a západ přijde a osvobodí nás.“